

Tukkutorille kilpailukykyä uudella logistisella järjestelmällä - 2009-2010

loppuraportti

30.6.2010
Helsingin Tukkutori
Timo Taulavuori

1. LÄHTÖKOHDAT

1.1. ONLINEN ALKUTAIVAL

Esiselvitysvaiheessa todettiin, että logistiikkahanketta kannattaa jatkaa ja sitä pilotoida ennenkuin hankkeen pohjalta luotu järjestelmä on valmis käyttöönotettavaksi. Tukkutorille kilpailukykyä uudella logistisella järjestelmällä – hanke käynnistyi tammikuussa 2009 sen jälkeen, kun kaupunginhallitus myönsi hankkeelle rahoituksen (173 000 €) innovaatorahastosta. Hanke on ollut Ympäristökeskuksen, Elinkeinopalveluiden ja Tukkutorin yhteishanke, jossa vetovastuu on ollut Tukkutorilla. **Ohjaustyöryhmä** on kokoontunut hankkeen aikana kymmenen kertaa ja siihen ovat kuuluneet vetäjätahojen edustajien lisäksi yrittäjähdistyksen edustaja/alueen yrittäjien edustajia sekä hankintakeskuksen että talous- ja suunnittelukeskuksen edustaja. Mukana kokouksissa ovat lisäksi olleet hankkeen toteuttajat (UnitedLogin ja Tahdosta teoksi –yritysten edustajat). Asiantuntijoina kokouksissa ovat vierailleet mm. elintarvikevalvojat ja kuljetusliikkeiden edustajat. Hanke nimettiin marraskuussa 2009 TukkutoriOnlineksi.

Hankkeen rahoitus sai jatkoaikaa vuoden 2009 lopussa ja pilotointi päättyi toukokuussa 2010, minkä jälkeen hanke päätettiin kokouksessa kesäkuussa.

Hankkeeseen palkattiin lokakuussa 2009 projektipäällikkö Oskari Seppelvirta, joka toimi Helsingin Tukkutorilla neuvon yrityksiä hankkeeseen liittyvissä asioissa ja hoitaen hankkeen käytännön järjestelyjä. Logistiikan konsultoinnista on vastannut esiselvityshankkeeseen kilpailuttamalla valittu konsulttiyritys UnitedLog Finland ja sieltä konsultit Erkki Timmerbacka ja Steen Manelius.

Hankkeen tavoitteena on ollut parantaa Tukkutorialueen yritysten kilpailukykyä ja vähentää kuljetuksista aiheutuvia haittoja mm. liikenteen aiheuttamia hiilidioksidipäästöjä, melua, teiden kulumista, katupölyä ja ruuhkia keskustan alueella

Vuonna 2009 suunniteltiin ja osin toteutettiin yhteistilausjärjestelmä **TukkutoriOnline** ja tehtiin sitä tunnetuksi alueen yrittäjille ja heidän asiakkailleen. Vuonna 2010 järjestelmä oli niin valmis, että sen avulla päästiin pilotoimaan kuljetusjärjestelmää.

Kuljetusliikkeeksi valittiin alun perin Hakonen Oy. Vuoden 2010 puolella päädyttiin vaihtamaan yhteistyötahoa. Uusi kumppani on Kuljetusliike Esa Kuokka Oy, joka pystyy tarjoamaan pilotointia ajatellen valmiimman ja toimivamman toteutustavan ja kuljetuksia tukevan valtakunnallisen kuljetusverkoston.

1.2. TILANNE KESÄKUUSSA 2010

Jo pilotointia suunniteltaessa todettiin, että yritysten tarpeet ja lähtökohdat ovat hyvin erilaisia ja tämän vuoksi ohjaustyöryhmässä todettiin, että tarvitaan yrityskohtaista muutosapua. Online-pilottiryhmässä olleille tukkureille on annettu **asiantuntijatukea** yrityskohtaisten toimintamuutosten varmistamiseen. Tämä työ aloitettiin marraskuussa 2009 ja tämän jälkeen vuoden 2010 aikana yrityksille on annettu valmennusapua noin ½ - 1 päivää per yritys. Toteuttajana on ollut liiketoiminnan kehittämiseen erikoistunut Tahdosta Teoksi Helin Oy –yrityksen Markku Helin.

Tilausjärjestelmää ja kuljetuksia testattiin pienessä mittakaavassa vuoden 2009 lopussa, mutta varsinainen pilotointijakso siirtyi alkamaan maaliskuussa 2010 ja jatkui toukokuun puoleen väliin asti.

Nettitilausjärjestelmää ja sen hinnoittelua hiottiin koko kevätkauden ajan vastaamaan yritysten tarpeita. Pilotoinnin pituus oli reilut kaksi kuukautta, jonka aikana oli tarkoitus arvioida operatiivista toimivuutta ja ympäristövaikutuksia. Nettijärjestelmän käyttöönotto on ollut hidasta erityisesti niiden tukkureiden kohdalla, joilla on käytössä omat tilausjärjestelmät. Pilotointeihin on osallistunut vain neljä yritystä, joten jakson aikana ei päästy vielä arvioimaan ympäristövaikutuksia. Sen sijaan kuljetusten toimivuutta päästiin arvioimaan. Kuljetukset toimivat muuten hyvin, mutta mukana olleiden yrityksen tavaramäärät ja yhteiset asiakkaat eivät olleet vielä riittäviä, jotta yhteiskuljetusjärjestelmän edut olisivat olleet suoraan mitattavissa. Kymmenkunta tukkutorialueen yritystä on ollut mukana TukktoriOnline suunnittelussa ja osa niistä on tehnyt kuljetuskokeiluja. Asiakkaita, joille tuotteita on toimitettu, on ollut 15.

Hankkeen kokonaisuus ja yhteistyökumppanit on kuvattu Tukktori-lehden liitteessä (raportin Liite 1), joka ilmestyi ennen pilotointijaksoa helmikuussa 2010. Samalla toteutettiin myös esite (Liite 2), jossa kerrottiin TukktoriOnlinesta tukkutorialueen yritysten asiakkaille.

2. TULOKSET

2.1. JATKOTOIMENPITEET VUONNA 2010

Hankkeen pohjalta yhteistyö Esa Kuokka Oy:n kanssa jatkuu ja he ovat tehneet alueen yritysten kanssa kuljetussopimuksia, jotka perustuvat yhdistelemisen tuomiin etuihin. Kuljetusjärjestelyt tehdään edelleen puhelimitse, muttasähköisen tilausjärjestelmän aktivoimista jatketaan elokuussa. Myös yritysten valmennusta jatketaan Ely-keskukselta haettavan tuen avulla. Projektipäällikkö Oskari Seppelvirta on perustamassa yrityksen, joka jatkossa auttaisi yrityksiä kuljetusten yhdistelemisessä ja sähköisen tilausjärjestelmän käyttöönotossa.

Pilotointivaiheessa mukaan ei vielä otettu maakunnallisia tavarantoimittajia. Mielenkiinto TukktoriOnlinea kohtaan on ollut suuri. Syksyn aikana edistetään maakunnallisten hankkeiden mukaantuloa, mikä edistää alkuperäisiä tavoitteita ja lisäksi mahdollistaa pientuottajille järkevän logistisen jakelukanavan pääkaupunkiseudulle. Maakunnallisten tuotteiden lisäämisen TukktoriOnline valikoimiin on myös kaupungin uuden ruokakulttuuristrategian mukaista ja horeca-asiakaskunnan toiveiden mukaista.

Hankkeen aikana perustettu Seulo Palvelut Oy tarjoaa kuluttajille lähi- ja luomuruokaa edistäviä e-kaupan palveluja sekä muita kodin aiheuttamaa liikennettä alentavia palveluja. Lisäksi Seulo pyrkii auttamaan maakuntien tuottajia pääsemään pääkaupunkiseudun horeca-markkinoille. Seulo on kiinnostunut TukktoriOnline palveluista ja pyrkii myös tukemaan online käytön laajenemista.

2.2. TULEVAISUUDEN TAVOITTEET JA TYÖNJAKO

Onlineen kehittämiseen osallistuvat osapuolet uskovat logistisen ja kaupallisen yhteistyön antamiin mahdollisuuksiin, mutta aikaperspektiivi ja asioiden painotus vaihtelee. Pilottiryhmän lähimarkkinassa pääkaupunkiseudulla on vaikea saada aikaan suuria logistiikkaetuja. Alkuvaiheessa kuljetukset täydentävät yritysten omaa jakelua. Akselilla maakunta-pääkaupunkiseutu etuja on helpompi nähdä logistiikan lisäksi etuja tilaus- ja myyntikanavan käytössä.

1. Tukkutori kehittämismoottorina

- Pääkumppani Onlineen jatkokehityksessä
- Nykyaikaiset toimintapuitteet myös logistiikan hallinnan puolelle
- Rakennetaan uutta valtakunnallista roolia Helsinki-maakunta-porttina

2. Tukkutorin tukkurit

- Logistiikan järkeistämisetuja omien toimitusten tukena
- Kehittämisen kärkenä omat kauppaintressit lähialueilla
- Mahdollisuudet saada kasvua maakunnasta

3. Tilausasiakkaat

- He asettavat koko ajan tiukat vaatimukset lähipalvelulle
- Osalle tarpeen järjestää toimivat ratkaisut maakunnan hankintatoimituksiin
- Tarjonnan lisääntyminen nostaa kiinnostusta ja mukaantuloa nettipalveluun

4. Maakuntien tukkurit

- Tarvitsevat toimivaa kokonaisratkaisua logistiikan hoitoon ja näkyvyyden lisäämiseen pääkaupunkiseudulla
- Online-ratkaisut kiinnostavat satoja tavarantoimittajia maakunnissa
- Odotetaan konkreettisia yhteistyöetuja

5. Kuljetusliike Esa Kuokka Oy

- Haluaa kehittää valtakunnallisen toimintatavan asiakkaiden/tukkureiden käyttöön
- Asiakaskunnassa on suuri joukko tällaiseen palveluun sopivia asiakkaita.
- Kumppanuuteen perustuva toimintatapa Online-hankkeessa avaa hyödyt

3. TALOUS

3.1. TOTEUNEET KUSTANUKSET

Kaupunginhallitus myönsi hankkeeseen 173 000 €, josta 41 000 € myönnettiin vuodelle 2010.

Rahoitus on käytetty seuraavasti:

Palkat + sivukulut projektipäällikkö	4 995,45
Asiantuntijapalvelut	123 458,2
It-järjestelmä	23 516,67
Painatukset ja ilmoitukset	8 027,54
Ravitsemuspalvelut	438,62
Matkustus ja autonkäyttö	957,25
Kuljetuspalvelut	3 676,87
Työvälineet	1 863,25
muu materiaali	96,48
Yhteensä	167 030,36

Josta vuonna 2009 käytettiin 129,403,66 € ja vuonna 2010 vastaavasti 37 626,70 €. Käyttämättä jäi 5 969,67 €. Hankkeen rahoituksella ostettu kannettava tietokone on edelleen TukutoriOnlineen käytössä ja siitä mahdollisesti tapahtuva tuloutus kohdistetaan Innovaatorahaston tilille loppuvuoden 2010 aikana.

Liitteet Liite 1. Tukutori-lehti ja siinä oleva liite TukutoriOnlineesta

Liite 2. TukutoriOnline -esite

Helsingissä 30. 6. 2010

Timo Taulavuori, ohjaustyöryhmän pj.

p. 09-310 32500